

Priamo na bradavke kozieho
chrbtu (kozy môžeme ☺).

Začať trail mesiaca takouto múdrosťou a ešte od takých kapacít akými bezo sporu sú borci z kapely Karpatské chrbáty, musí mať poriadny dôvod. A veru, dnes pre vás mám parádny tip zo Starohorských vrchov na výlet a k nemu bonus v podobe ochutnávok z niekoľkých štátov, ktorými Karpaty a ich chrbty prechádzajú.

KARPAŤSKÉ CHRBÁTY

■ Pavol Chrenčík, foto: autor

Ide sa dole, krátky kamenný chodník po
hrebienku. Presne oproti jazdec zbadá
impozantnú hradbu Nízkoatranskej Chochole.

My sme samozrejme necestovali prstom na mape ako sa to spieva v uvedenej pesničke, a aj keď to autom vyšlo drahšie určite nelutujeme. Naopak malo to za následok poznanie, že kopce v Karpatoch sú ako ženy. Na prvý pohľad každá iná, no po dlhšom skúmaní sa jedná v podstate o to isté – myslím to v dobrom slova zmysle. Už niekedy na jeseň pri traile z Krížnej som spomínal, že sa tie hrebene od 1200 metrov a vyššie nápadne podobajú. Aby ste mi verili ukážeme vám Ukrajinské pohorie Svidovec, najvyššie Rumunské sedlo Urdelle a pridáme čosi zo Srbska a Bulharska. Poľsko sme už kedysi dávno riešili, tak ho nebudeme spomínať a Čechy každý pozná. Posledná krajina, ktorou Karpaty prechádzajú sú odbojný Orbánovci, no oni môžu o nadmorskej výške nad 1200 metrov len snívať (najvyššie Kekesteto má jemne cez tisíc, ale nechýba sieť solídnych trialov smerom dole). Je na čase odkryť karty nech mi veríte, že si nevymýšľame. Tohto mesačným Trailom bude Kozí chrbát. Je to vrch v Národnom parku Nízke Tatry (časť Starohorských vrchov).

My sme zaparkovali auto v Podkoniciach niekde za Banskou Bystricou. Áno presne tých Podkoniciach, v ktorých sa jazdil slovenský pohár v DH. Nevieť či poznáte dni, keď sa vám na bike nechce ani sadnúť, nedajbože šliapať a zo všetkého najradšej by človek sadol na pivo a vegetil. Ja mám taký deň zrovna dnes a napriek faktu, že po dlhej dobe jazdím

Nie to nesvieti megasilná čelovka, to sa
len autor článku stal nachvíľu osvieteným.

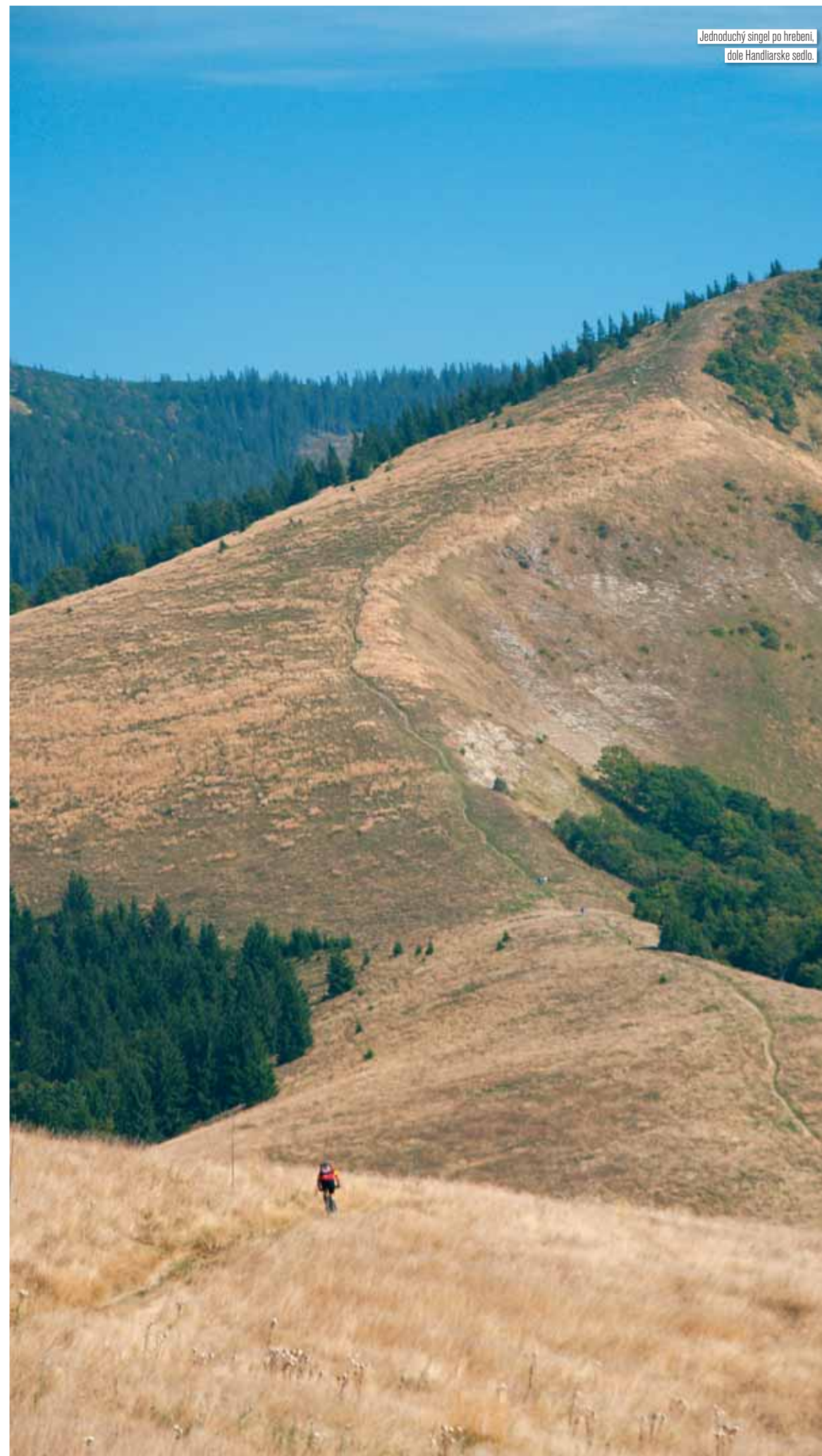
na trailbiku Trek, ktorý je o jeden a pol kila ľahší oproti používanějšímu RB-čku mi to vôbec nekrúti. Nič sa nedá robiť a úvodný alfatový stupák z Podkoníc ku chate na Plešiach nejako vytrpím. Dnes je štátny sviatok, ale chata je otvorená. „Svátek-nesvátek – fachčiť sa musí“, okľukou ju radšej obchádzame (pivo, klobáska a podobné zaklínadlá...) a pokračujeme traverzom s krátkym výšvihom na kopec Vysoká.

Dnes je opäť počasie bezchybné ako Ficove reči pred voľbami a z horeľého vrcholu Vysokej (987 m) vidno Nízke Tatry a časť Veľkej Fatry ako na dlani. V priebehu mesiaca sme si u „Stredoslovákov“ pojazdili zopár naozajstných lahôdok, veď sami ste ich mohli vidieť v minulých číslach (Krížna, Ostredok, Ďumbier). Sami sme zvedaví, či sa bude dať porovnať dnešná robota s tými predchádzajúcimi.

Do Príslopského sedla (798 m) je to na skok po fakt rýchlej zväžnici a z neho po modrej značke len chvíľa k Národnej kultúrnej pamiatke „Kalište“. Tu si dáme nachvíľu pohov, zhltneme sladkosti a po krátkej pauzičke stúpame po žltej značke na lúku Hrivková. Stupák je výživný, ale oproti tým, čo budú nasledovať vyššie je to malina. Na lúke jemne zachaošíme a náš navigačný zmysel (ktorý nás už toľko krát zradil) sa zas a znova ukazuje v tom nesprávnom svetle. Zrazu máme dve možnosti : Ľavo- Pravo. Na ovládacom čudlíku „balance“ vytáčame plnú doprava a po lúke vstupujeme do lesa, cesta sa horší, až je to naozajstný boj. Príroda začala cestu od lesákov požierať naozaj s apetítom vyhladovaného severokórejčana a možno za pár rôčkov už zarastie úplne. Celé to ide v sedle po napojenie sa na červenú značku pod kopcom Kečka. Vidíme zo svahu oproti po chodníku klesáť bajkerov, nie je sa čo diviť – veď by to mala byť oficiálne povolená cyklotrasa (kolega Paedr s kontaktmi na „vyšších miestach“ čosi splietal, že už je opätovne zakázaná, dôvod si však nespomínam). To čo si neznámi bajkeri vychutnali si mi musíme v protismere odkrútiť, je to fakt prudké a aby to nestačilo záver je

poriadne osolený skalami. Obaja tu končíme a tak sto metrov pekne potlačíme.

Za najprudším úsekom vychádzame na svetlo božie. K vrcholu Kečky je to len na skok po zelenej lúke. Z vypätím všetkých síl krútim na malej a ledva obiehám asi milión ročnú babku – turistku. Bolo to tesné, ale podarilo sa. Klobúk dole pred touto pani, ja keď budem mať jej vek to už na výlety ani nepomyslím. S hraničným tepom sadám na vrchole 1225 m vysokej Kečky a vychutnávam ďalšiu poživu v ultra 3D panoráme. Na juhu vidno Poľanu, tú máme v pláne okoštovať čo najskôr. Teraz konečne, keď sme na hrebeni je na čase pokračovať klesaním a následnými pohupmi cez Handliarsku a dole do jej sedla pred samotným Kozím chrbtom. Technicky pohodička po rýchlom singláci v nádhernom prostredí. V sedle zastavujem k foteniu. Presne naproti vidím Paedra zakusnutého do lastovíc, ako po kúsku stúpa do riadne krutého kopca. Pri turistickom hříbiku stojí skupinka výletníkov a nemôžu pochopiť ako je možné, že v roku 2011 to ide v sedle. Za ich čias, kto mal tri prevody na „faváči“ už bol za vodou a na dedine nepísaný king. Schovávam „zrkadlovicu“ do batohu a vyrážam do boja aj ja. Už dávno som zabudol, že sa mi dnes nechcelo a s bradou nalepenou na predstavi fučím o sto šesť. Tu odporúčam ísť testerom, ktorý

Srbsko tesne pod hrebeňom
v sprievode miestnych bikerov.
Dikes Slavisa a spol. stálo to za to!

vypisujú v testoch poznámky typu „bajk drží na zemi predné koleso aj v najprudších stúpaniach“ HAAAAHA! Zo 140-ky to mám vpredu stiahnuté na 100-vku, posed na špičke sedanky (o nevýhodách pre heterosexuálov nemusím písať, naopak štvorpercentná skupinka tu prichádza na svoje) aj tak ledva klincujem predok do zeme.

Posledné metre sa nám nepodarili zdolať a zase kúsok potlačíme. Kozí chrbát je otázkou pár metrov – z vrcholku v 1330 metroch pokračuje kamenistý singláč do Hiadeľského sedla. Rýchlo nahadzujem kolenačky. Sprvu je to taká rytmická tancovačka v strednej rýchlosti. Chodník sa dá jednoducho čítať lebo je vychodený vo vysokej tráve až pokiaľ sa nezačne lámať chleba. Sklon sa stupňuje po hranicu maximálneho prudasu, na ktorom sa dokážu široké gummy ako – tak udržať. Podklad je jemne drolivý. O nejakých maximáľkach sa nedá hovoriť. Utiatnuté točky v úzkom slede nadväzujú na ešte ťažšiu časť plnú koreňov a šikmých schodíkov vyrobených z guľatých brvien. Za mokra by som tu nešiel ani na pešo. Teraz je úplne sucho a tak so šťastím schádzam komplet okrem jedného ťažkého zoskoku (najväčší borci a Chuck Norris by to mohli dať). Teraz by som z radostou menil Trailbike za Enduro. Paedrovi to na jeho 2,3 palcových Nevegaloch ustreľuje o trochu viac a dosť sa vytrápi aj na biku s poctivými zdvihmi. Zošup do Hiadeľského sedla (1099 m) netrval dlho a ani sa dĺžkou nedá zrovnáť z predchádzajúcimi trailami

Za mokra by to tu bolo kruté,
drolivý podklad ustreľuje
aj v minimálnej rýchlosti.

1/60 sekundy. Paedr musel ísť znova dokiaľ som trafil správny
čas aby bolo vidieť vlnenie vysokej trávy. Keby sme nefotili,
vždy by sme ušetrili kopu času a mohli tráviť viac času na pivo.

– obťažnosťou však určite. Pozor, dnes ešte zjazd nepovedal posledné slovo. Zo sedla je viacero možností a smerov, ktorými sa dá stratiť nabratá výška.

Za A: modrá značka do Korytnických kúpeľov, alebo za B: na opačnú stranu do Hriadeľa. Ale keďže stará reklama hlásala: iba C je správne! vybrali sme travers po žltej späť do Handliarskeho sedla a odtiaľ singlom po južnom úbočí Kozieho chrbtu. Travers je naozaj parádny a bajk pozitívny. Pôvodne pri študovaní v mape som to bral ako nutné zlo k napojeniu sa na zjazdový singel, ale tento lesný úsek je veľmi dobrý a potešil. Znovu sme teda na mieste, kde turisti pozerali na dupajúceho Paedra. Žltú odbočku musí nájsť aj Stevie Wonder bez problémov, čo však schladilo nažhavených bajkerov je viacero padnutých stromov, práve vo vzdialenostiach, ktoré to nedovoľujú rozpáliť. Škoda, inak by sa jednalo o špicový kus technického singla do nasledujúceho sedla, tentoraz Zubová. Opäť sme verní žltej (rýchla lesná zväžnica popod Moštenické travertíny až na zjazdovku v mape označenú ako Kyslá). Uhliarskou dolinou do Moštenice je to na skok, tu doprava na prudký stupák po štrkovi a hurá naspäť do Podkoníc po vlnitej poľňačke.

Keď máme za sebou dnešný pojazd môžeme smelo porovnávať podľa fotiek zjavnú podobnosť Karpatských chrbátov aj v iných chotároch. Nám je úplne jedno, že možno z nejakého geologického, geografického alebo „bársjakého“ iného hľadiska sú nejaké odlišnosti. Jediné čo nás zaujíma je – aké sú tam singláče. Všetko ostatné je nepodstatné.

KARPATSKÉ CHRÁBY

Ukrajina – pohorie Svidovec. Naľavo
trojica bikerov postupne mieri
k hlavnému hrebeňu.

UKRAJINA

Začnem Ukrajinským Svidovcom, ten sme jazdili pre konkurenciu z Čiech a poviem vám, že tak ťažký víkend si nepamätám. Naša trasa mala podľa GPS 58 kilákov s prevýšením troch tisíciek metrov!!! Brutalita prvej kategórie v neznámom prostredí. Dvojdnová jazda z prespatím pod hrebeňom v letných spacákoch v sedle Okula (približne 1200 m). V noci neskutočná kosa a padala taká rosa, že to bolo také isté akoby mrholilo. Stan sme samozrejme nebrali, aby sa dala vychutnať terénna jazda s čo najľahším batohom. Vodu sme naberali z bystriny. O samotnom hrebeni Svidovca sa netreba rozpisovať, nadmorská výška 1700m a neskutočný priestor horstva Zakarpatskej Rusi pokiaľ oko dovidelo. Žiadne mesto, alebo fabrika na dohľad. Divoké kone, ktoré sme rozháňali za jazdy a permanentné obavy pred rýchlou letnou búrkou. Boli chvíle dlhého nosenia po prudkých zrázoch aj momenty hraničného vyčerpania – no samotná jazda nemala chybu. Vďaka českému združeniu www.karpaty.net je tu špičkové značenie, rovnaké ako u nás (farebne rozlíšené značky, nechýbajú turistické rozcestníky a perfektne spracovaná mapa). Dlhý jazd podobný našim klasickým trailom mesiaca. Podklad a povrch s nadmorskou výškou mne osobne pripomínali najviac Veľkú Fatru. Kto si chce siahnúť na dno, nebaví ho klasická nudná

„Cestovať sa oplatí,
spoznávať svet to je dobrá vec,
treba to šak zaplaciť,
z prstom na mape to dokážeš!“

Zakarpatská destinácia Koločava, Mižhorie a tak ďalej je vo Svidovci správne.

RUMUNSKO

Ďalšie veľmi podobné pohorie si spomínam – sme videli v Rumunsku myslím, že vrch nazvali Ruse a bol nad baníckym mestom Petrosani. Opäť divoké kone a pohorie nápadne pripomínajúce Nízke Tatry. Z Rumunských Karpát treba spomenúť aj najvyššie sedlo Urdelle neďaleko pohoria Retezat. Nechýbajú holé široké chrbty hrebeňov a opustená krajina. Inak Rumunsko je backcountry jazdeniu naklonené v maximálnej miere. O zákazoch a obmedzeniach okrem národných parkov tu nikto netuší.

SRBSKO-BULHARSKO

Či do skupiny patrí aj Srbsko- Bulharské pohorie Stará Planina netuším. Možno je to z geografického hľadiska už nejaký iný horský celok, ale

Kto z koho? Zákrutu v Rumunsku pod
kopcom Ruse stráží párnokopytník.

Najvyšší Rumunský
pas Urdella, niečo
okolo 2100m.

tá podoba! Nadmorskou výškou je to na Tatry, no nami navštívená západná časť bola taká jemne vyššia Lúčianska Malá Fatra. Týpci zo Srbska, ktorých sme úplnou náhodou stretli v Dimitrovgrade nás previedli fantastickou panoramatickou hrebeňovkou. Bohom zabudnutá časť Srbska s horskými osadami v dolinách, ktoré v zime nie sú prístupné autom, no v malých počtoch starších ľudí obývané celoročne! Z Bulharskej strany hraníc dominuje vrch Kom, jemne prevyšujúci dvojtisícovú hranicu. Terén a reliéf v podstate tá istá pesnička. Výrazný zvlnený hrebeň a široké vrcholové holiny. Množstvo zrážok zapadá do mozaiky. My sme tam mokli každú jazdu. Až teraz si uvedomujem že v máji a júny je spojovacím prvkom počasie. Tak ako v našich končinách aj v ostatných častiach Karpatského oblúka v tomto období vládne výrazná zrážková činnosť. Aby to nestačilo, pridávajú sa k tomu rýchle búrky, prichádzajúce z ničoho nič. V každom prípade si Karpaty a ich hlboké doliny zachovávajú stále ráz divočiny, hlavne východne od Slovenska. Nedosahujú ani zďaleka výšin Álp, no outdoorovým bajkovým zážitkom smelo konkurujú. K tomu pridávajú hodnotu množstva MTB neobjavených trialov, a pocit úplného odlúčenia od civilizovaného sveta. Kto je teda zvyknutý na skromné podmienky (nemyslím tým zájazdy cez cestovnú agentúru s mechanikom a vyvázaním batohov) a má zmáknuté Fatranské hrebeňovky môže smelo vyraziť aj do relatívne blízkych destinácií. Určite neofutujete! Stretáme sa v Karpatoch. Vidíme sa v teréne! ✖

Bulharská StaráPlanina, možno
to už nie su Karpaty ale tá
podoba je zarážajúca.

KARPATSKÉ CHRÁBY

Srbsko tesne pod hrebeňom
v sprievode miestnych bikerov.
Dikes Slavisa a spol. stálo to za to!